

Anna Brzyska

Pieniądz i okupacja. Etapy i cele niemieckiej polityki walutowej w Generalnym Gubernatorstwie (1939–1945)

Polityka walutowa prowadzona przez Niemców na okupowanych ziemiach polskich od początku miała służyć wsparciu wysiłku zbrojnego III Rzeszy, maksymalnemu wykorzystaniu gospodarczego potencjału tych terenów i przerzuceniu na polskie społeczeństwo kosztów hitlerowskich działań wojennych.

Zasady organizacji obiegu pieniężnego w Generalnym Gubernatorstwie przechodziły różne etapy, a ich swoistym zwieńczeniem stało się ustanowienie nowej (okupacyjnej) waluty polskiej i nowej instytucji emisyjnej – Banku Emisyjnego w Polsce z siedzibą w Krakowie.

Powołanie Banku Emisyjnego w Polsce, wprowadzenie do obiegu tzw. złotych krakowskich oraz inflacyjna polityka pieniężna na terenach okupowanych miały kluczowe znaczenie dla dokonywanej przez Niemców eksploatacji ekonomicznej podbitych ziem polskich. Prezentacja celów i etapów niemieckiej polityki pieniężnej w Generalnym Gubernatorstwie pozwoli lepiej zrozumieć szerszy kontekst tych zagadnień.

Czy powstanie i istnienie Banku Emisyjnego w Polsce mogło być dla społeczeństwa bardziej korzystne niż zastosowanie przez okupanta innych rozwiązań walutowych? Jakie były motywacje i rola Feliksa Młynarskiego – wybitnego polskiego bankowca, który zgodził się stanąć na czele okupacyjnej instytucji emisyjnej? W jaki sposób społeczeństwo próbowało się bronić przed rabunkową polityką finansową III Rzeszy? Jaka była faktyczna siła nabywczą „młynarek”? Z czym powinien się nam kojarzyć wojenny „góral”? Te i wiele innych pytań posłużą za kanwę opowieści o pieniądzu okupacyjnym i niemieckiej polityce walutowej w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939–1945.